

Α' και Β' αποικισμός  
Επαναληπτικές ασκήσεις

Να απαντήσετε τις πιο κάτω ερωτήσεις, αφού διαβάσετε:

(α) τα κεφάλαια «Μεταβατικοί Χρόνοι», σελ.37-39 και «Αποικιακή εξάπλωση», σελ. 43-44,

(β) και τα αντίστοιχα φύλλα εργασίας

1. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της Στήλης Α με αυτές της Στήλης Β.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
I. Μεγάλη Ελλάδα	(α) συνέπεια Β' ελληνικού αποικισμού
II. Οικιστής	(β) Κάτω Ιταλία
III. Κοπή νομισμάτων	(γ) συνέπεια Α' και Β' ελληνικού αποικισμού
IV. Ανάπτυξη εμπορίου	(δ) αρχηγός αποστολής

2. Να γράψετε δίπλα από κάθε λέξη αν η κάθε περιοχή ανήκει στις μετακινήσεις του ελληνικού πληθυσμού κατά τον Α' ή Β' ελληνικό αποικισμό.

Εύξεινος Πόντος .....

Παράλια Μ. Ασίας .....

Κάτω Ιταλία .....

Παράλια Μεσογείου .....

Νησιά του Αιγαίου .....

3. Συμπληρώστε τα κενά του κειμένου με τις παρακάτω λέξεις:

**πόλη-κράτος, εμπόριο, Ιταλία, αποικίες, μητρόπολη, φιλικές, γης**

Από τον 8ο αι. έως και τον 6ο αι. π.Χ. οι Έλληνες ίδρυσαν πολλές \_\_\_\_\_ . Οι περισσότερες έγιναν στον Εύξεινο Πόντο, στη Σικελία και στην Κάτω \_\_\_\_\_ . Κάθε αποικία είχε στενούς δεσμούς με τη \_\_\_\_\_ , αλλά ήταν μια ανεξάρτητη \_\_\_\_\_ . Βασική αιτία της μετανάστευσης των Ελλήνων ήταν η έλλειψη \_\_\_\_\_ για καλλιέργεια. Με την ίδρυση των αποικιών αναπτύχθηκε σημαντικά το \_\_\_\_\_ . Οι σχέσεις όμως των αποίκων με τους ντόπιους δεν ήταν πάντα \_\_\_\_\_ .

4. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λάθος, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από κάθε πρόταση:

1. Η εγκατάσταση των Ελλήνων σε νέους χώρους κατά τον Β΄ ελληνικό αποικισμό γινόταν τυχαία.  
.....
2. Οικιστής ονομαζόταν ο αρχηγός της αποστολής των αποίκων κατά τον Α΄ ελληνικό αποικισμό.  
.....
3. Οι Έλληνες ίδρυσαν τόσες πολλές αποικίες στην Κάτω Ιταλία, ώστε ο χώρος αυτός ονομάστηκε Μεγάλη Ελλάδα. ....
4. Η επαφή των Ελλήνων με άλλους λαούς και ανθρώπους τους βοήθησε να διευρύνουν τον πνευματικό τους ορίζοντα. ....
5. Στις μέρες μας οικονομικοί και πολιτικοί λόγοι εξακολουθούν να οδηγούν εκατομμύρια ανθρώπους στη μετανάστευση. ....
6. Ο Β΄ ελληνικός αποικισμός βοήθησε στην ανάπτυξη του εμπορίου. ....
7. Η αποικία δε διατηρούσε σχέσεις με τη μητέρα πόλη (μητρόπολη) κατά τον Β΄ ελληνικό αποικισμό. ....
8. Ο Β΄ ελληνικός αποικισμός περιορίστηκε γεωγραφικά στον χώρο του Αιγαίου. ....

5. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

**(α) Ο ηγέτης μιας αποικιακής αποστολής οριζόταν από:**

- I. τη μητρόπολη
- II. τους αποίκους
- III. το ιερατείο
- IV. το μαντείο των Δελφών

**(β) Β΄ ελληνικός αποικισμός τοποθετείται χρονικά κατά:**

- I. τον 8ο με 6ο αι. π.Χ.
- II. τον 5ο αι. π.Χ.
- III. τον 11ο με 9ο αι. π.Χ.
- IV. τους κλασικούς χρόνους

**(γ) Η πόλη που έστειλε αποίκους ονομαζόταν:**

- I. αποικία
- II. εμπόριο
- III. εμπορείο
- IV. μητρόπολη

**(δ) Η οργάνωση των αποικιών κατά τον Β΄ αποικισμό:**

- I. ήταν κρατική υπόθεση
- II. προερχόταν από ιδιώτες
- III. ήταν φυλετική απόφαση
- IV. ήταν απόφαση των μαντείων

6. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα

	Α' ελληνικός αποικισμός	Β' ελληνικός αποικισμός
<b>Πότε</b>		
<b>Περιοχές που αποίκισαν</b>	..... ..... ..... .....	..... ..... ..... .....
<b>Αίτια</b>	1..... ..... 2..... ..... 3..... ..... 4..... .....	1..... ..... 2..... ..... 3..... .....
<b>Οργάνωση</b> (π.χ κατά φυλές, από μητρόπολη, οργανωμένη αποστολή, ανοργάνωτη μετακίνηση)		
<b>Σχέσεις με πατρίδα/μητρόπολη</b>		
<b>Συνέπειες</b>	1..... ..... 2..... ..... 3..... .....	1..... ..... 2..... ..... 3..... ..... 4..... ..... 5..... .....

7. (α) Να παρουσιάσετε τρεις(3) παράγοντες που λαμβάνονταν σοβαρά υπόψη για την επιλογή του χώρου όπου θα ιδρυόταν μια αποικία κατά τον Β΄ αποικισμό.  
 (β) Να περιγράψετε την τελετή αναχώρησης. ( Να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις μητρόπολη, αποικία, οικιστής, μαντείο, ιερό πυρ)
8. Αφού μελετήσετε την παρακάτω πηγή και με βάση τις ιστορικές σου γνώσεις να καταγράψετε τέσσερα(4) αίτια που οδήγησαν στον Α΄ αποικισμό και δύο(2) συνέπειες.

#### Α΄ Αποικισμός:

Και μετά τα Τρωικά εξακολούθησαν στην Ελλάδα οι μεταναστεύσεις και οι εισβολές και η έλλειψη ησυχίας την εμπόδισε να αναπτυχθεί. Η μακρόχρονη απουσία των Ελλήνων στην Τροία προκάλεσε πολλές αναταραχές και σε πολλές πολιτείες έγιναν επαναστάσεις που ανάγκασαν πολλούς να φύγουν και να πάνε να ιδρύσουν άλλες πολιτείες. Εξήντα χρόνια μετά την άλωση της Τροίας οι Θεσσαλοί έδιωξαν από την Άρνη τους σημερινούς Βοιωτούς... Ογδόντα χρόνια μετά την άλωση της Τροίας οι Δωριείς κατάκτησαν την Πελοπόννησο. Μόνο μετά από πολλά χρόνια η Ελλάδα ησύχασε.

Θουκυδίδης, Ιστορία Α΄, 12 (Μετ. Αγγ. Βλάχου)

9. α) Σε ποιο ιστορικό γεγονός αναφέρονται οι παρακάτω πηγές;  
 β) Να αναφέρετε τρία από τα αίτια του ιστορικού γεγονότος όπως γ) και τις περιοχές εξάπλωσης των Ελλήνων αυτή την εποχή.



Πράγματι, οι ιδρυτικές διηγήσεις εξηγούν την αναχώρηση των αποίκων προβάλλοντας είτε κάποια εσωτερική κρίση της πόλης — παράδειγμα, η ίδρυση του Τάραντα από τους εκδιωχθέντες Σπαρτιάτες— είτε προβλήματα επιβίωσης, όπως στη Θήρα, που μια σιτοδεία εξανάγκασε ένα μεγάλο μέρος των κατοίκων της νήσου να μεταναστεύσουν και να ιδρύσουν την Κυρήνη στη Λιβυκή ακτή, ή, τέλος, μιας κατάστασης που οι αρχαίοι συγγραφείς ονόμαζαν στενοχωρία, δηλαδή έλλειψη καλλιεργήσιμης γης.

(Mossé – Gourbeillon)